

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 29. november 2024

Sak: 2024/1576

Klager: A

Klagemotpart: Elvia AS

Saken gjelder: Klage på vedtak om anleggsbidrag

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) fattet den 2. september 2024 vedtak om at Elvia AS kunne fakturere A for tilleggskostnader for tilknytning til strømmettet. Kostnadene knyttet seg til at tilknytningen ikke lot seg gjennomføre til avtalt tidspunkt. RME vurderte at kostnadene skyldtes forhold på klagers side slik at nettselskapet kunne fakturere klager disse uten begrensningen på 15 prosent utover estimert anleggsbidrag, jf. kontrollforskriften § 16-11 annet ledd. Energiklagenemnda tok ikke klagen til følge og stadfestet RMEs vedtak.

Energiklagenemndas medlemmer:

Edna Grepperud, Tormod Anders Sletten og Morten Sundt.

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») fattet den 2. september 2024 vedtak i uenighetssak mellom A (heretter «klager») og nettselskapet Elvia AS (heretter «Elvia» eller «nettselskapet»). I vedtaket ble det slått fast at nettselskapet kunne fakturere klager for tilleggskostnader for tilknytning til strømmettet etter forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften) § 16-11.
- (2) Bakgrunnen for saken er at entreprenørselskapet Laje Hadeland AS (heretter «Laje») skulle utføre et oppdrag på vegne av Elvia i forbindelse med tilknytning av klagers bolig til strømmettet. I henhold til anleggsbidragsavtalen skulle klager selv forestå nødvendig arbeid for etablering av kabeltrasé til sin eiendom. Da Laje skulle trekke og tilknytte stikkledning fra eksisterende tamp og frem til tilknytningspunktet var kabelgrøften gravd igjen, slik at de eksisterende kabelrørene ikke var tilgjengelige. Laje måtte avbryte oppdraget og komme tilbake for å gjennomføre tilknytningen på et senere tidspunkt. Elvia fakturerte klager kroner 13 875 den 14. september 2023, for tilleggskostnadene som følge av den forsøkte trekkingen.
- (3) RME mottok klage på kravet om tilleggskostnader 10. oktober 2023. Klager var uenig i antall timer som var fakturert og mente at han ikke hadde mottatt informasjon på forhånd om at en bomtur kunne medføre tilleggskostnader. Klager var også uenig i at bomturen skyldtes forhold på klagers side.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (4) Den 2. november 2023 ba RME nettselskapet gjøre rede for alle forhold som ville være relevante for myndighetens behandling av saken. Nettselskapet ble bedt om å kommentere de konkrete forholdene som var tatt opp i klagen. RME ba om å få tilsendt skriftlig korrespondanse mellom nettselskapet og klager, dokumentasjon av prosessen iht. kontrollforskriften § 16-3 første ledd bokstav a til e, en begrunnet redegjørelse over hvorvidt tilleggskostnadene skyldtes forhold på klagers side, og eventuell dokumentasjon på at klager var informert om at forholdet ville utløse endringer i det estimerte anleggsbidraget. Klager innga ytterligere kommentarer i e-post 6. november 2023.
- (5) Nettselskapet besvarte RMEs brev den 23. november 2023. I brevet redegjorde nettselskapet blant annet for sakens faktiske forhold og utførende entreprenørs håndtering av den oppståtte situasjonen. I tillegg ble kostnadsgrunnlaget for bomturen nærmere belyst og dokumentasjon av prosessen ble oversendt, jf. kontrollforskriften § 16-3 første ledd bokstav a til e.
- (6) Den 12. mars 2024 ba RME nettselskapet om ytterligere informasjon og en redegjørelse for «beregningsgrunnlaget for fastsettelsen av timeprisen til 1045 kr». Etter RMEs syn ga ikke fakturaen fra 14. september 2023 tilstrekkelig avklaring av hvorvidt deler av kostnadene knyttet seg til Elvias egen saksbehandling eller om det gjaldt tilleggskostnader Laje hadde fakturert Elvia. Nettselskapet besvarte RMEs brev 4. april 2024 og viste til at kostnadene knyttet seg til saksbehandling utført av Laje.
- (7) RME ba på ny om ytterligere opplysninger i saken 12. juni 2024. RME ba om å få tilsendt «en kopi av den skriftlige informasjonen Elvia ga til kunden på forhånd om deres krav til utførelse av gravearbeidet som kunden skulle gjøre» og «eventuell etterfølgende korrespondanse mellom Elvia og kunden knyttet til krav til og utførelse av gravearbeidet som RME ikke allerede har mottatt». Nettselskapet sendte inn de etterspurte dokumentene 27. juni 2024.
- (8) Den 4. juli 2024 sendte RME ut forhåndsvarsel om vedtak i saken. Nettselskapet innga ikke merknader, mens klager kommenterte varselet 11. juli 2024. RME traff vedtak 2. september 2024 med følgende konklusjon:

«Kostnadsoverskridelsen knyttet til bomtur i forbindelse med trekking av stikkledning «skyldes forhold på kundens side», jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 16-11 andre ledd. Elvia skal derfor fakturere kunden differansen mellom innbetalt anleggsbidrag og etterberegnet anleggsbidrag, uten begrensningen på 15 % utover estimert anleggsbidrag».
- (9) Klager påklaget vedtaket 2. september 2024. RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Energiklagenemnda ved RMEs innstilling den 16. oktober 2024.
- (10) Klager og klagemotpart har i brev datert 17. oktober 2024 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader.
- (11) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 29. november 2024.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (12) I vedtaket datert 2. september 2024 redegjør RME innledningsvis for sakens bakgrunn og partenes anførsler.
- (13) RME legger til grunn at saken gjelder spørsmålet om nettselskapet har etterberegnet anleggsbidraget i tråd med kontrollforskriften § 16-11.
- (14) RME legger til grunn at Elvia hatt «faktiske påløpte kostnader» i forbindelse med at Laje måtte dra til kunden en ekstra gang. Laje har fakturert Elvia kroner 13 875 for bomturen og for det RME tolker som «koordinering» mellom Laje og kunden. Anleggskostnaden, og dermed kostnadsgrunnlaget, økte derfor med kroner 13 875.
- (15) RME har ikke sett det som nødvendig å gjøre en egen vurdering av innholdet i Laje sin faktura til Elvia i denne saken fordi Elvia ba om en redegjørelse fra Laje i e-post 18. september 2023. Denne e-posten har RME mottatt og den inngår som en del av saksdokumentene. Videre fremhever RME at saksbehandlingskostnadene i fakturaen for tilleggskostnadene er Laje sine saksbehandlingskostnader som de har fakturert Elvia for. Det gjelder derfor ikke kostnader til Elvia sin egen saksbehandling, men kostnader som Elvia har hatt som følge av bomturen. Slik RME vurderer det, er disse kostnadene til administrasjon og kommunikasjon en del av Elvias «faktisk påløpte kostnader» i denne saken, jf. kontrollforskriften § 16-11 første ledd.
- (16) RME viser til at Elvias estimerte anleggsbidrag var kroner 11 891. Elvia kan ikke kreve mer enn 15 prosent utover det estimerte anleggsbidraget med mindre kostnadsoverskridelsen «skyldes forhold på kundens side», jf. kontrollforskriften § 16-11 annet ledd. Slik RME ser det, er spørsmålet om kunden kan holdes ansvarlig for kostnadene med bomturen (kostnadsoverskridelsen). Nærmere bestemt vurderer RME om kunden har fått tilstrekkelig informasjon om at kabelgrøften ikke skulle graves igjen før Laje hadde fullført tilknytningen, for å avgjøre om kostnadsoverskridelsen skyldes et «forhold på kundens side».
- (17) RMEs vurdering er at når nettselskapet har ansvaret for «nødvendige tiltak for å kunne gjennomføre [en] tilknytning», så gjelder det for alle steg i prosessen med å gi kunden nettilknytning, jf. forskrift 24. oktober 2019 nr. 1413 om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 3-1 annet ledd. Det betyr at nettselskapet har et ansvar for prosjektering, koordinering og gjennomføring av nettilknytningen av en kunde. RMEs praksis åpner for at nettselskap og kunde kan avtale at deler av ansvaret om å koordinere planleggingen og gjennomføringen kan bæres av kunden, dersom kunden ønsker dette. Dette gjelder blant annet gravearbeid. Slik RME ser det, kreves det at kunden har gitt et informert samtykke til nettselskapet dersom kunden skal påta seg deler av ansvaret for tilknytningen.
- (18) Slik RME ser det har kunden fått informasjon om at tilleggskostnader som skyldes forhold på kundens side skal dekkes av kunden. Spørsmålet RME tar stilling til er om kunden fikk god nok informasjon om kravene til gravearbeidet, til at han kunne gi et informert samtykke.
- (19) Med henvisning til anleggsbidragsavtalen er RMEs vurdering at klager fikk god nok informasjon om Elvia sine tekniske krav for gravearbeidet som klager skulle utføre før tilknytningen. RME mener at informasjonen er tydelig og tilstrekkelig spesifisert til at klager, eventuelt i samråd med den entreprenør klager velger til å utføre gravearbeidet,

kan utføre gravearbeidet i tråd med Elvia sine tekniske krav til kabelgrøft. Det betyr etter RMEs syn at klager har gitt et informert samtykke til å utføre gravearbeidet i tråd med Elvia sine spesifikasjoner i denne saken.

3 Klagers anførsler

- (20) Klager har anført at han ikke mottok riktig tegning fra Elvia til tross for gjentatte oppfordringer. Klager har anført at det er urimelig at han skal faktureres for saksbehandlingskostnadene i saken. Klager har vist til at han ikke ble varslet om at det kunne påløpe kostnader for det ekstra oppmøtet fra entreprenøren. Klager mener dette burde dekkes av nettselskapet, og sammenligner situasjonen med å bestille ny time for hvilken som helst annen tjeneste.

4 Klagemotpartens anførsler

- (21) Nettselskapet skriver i brev 27. juni 2024 at kunden etter deres oppfatning har fått de nødvendige opplysninger knyttet til utførelse av gravearbeid i egen regi i forbindelse med inngåelse av anleggsbidragsavtalen. Nettselskapet mener at kunden gjennom sin aksept av anleggsbidragsavtalen har bekreftet å ha lest gjennom og akseptert alle krav nettselskapet har stilt. Slik nettselskapet ser det skyldes tilleggskostnadene forhold på kundens side, ved at kunden ikke har oppfylt de avtalte kravene til utførelse av gravearbeid i egen regi.

5 Reguleringsmyndigheten for energis innstilling

- (22) I innstillingen 16. oktober 2024 redegjør RME kort for sakens bakgrunn og vedtaket. RME gir deretter noen betraktninger knyttet til tilleggskostnadene som i fakturalinjen i Elvia sin faktura til klager er omtalt som «*saksbehandling, avklaringer med kunde, planlegging av utførelse ved flere anledninger*».
- (23) Kostnaden på kroner 5 225 for «*saksbehandling, avklaringer med kunde, planlegging av utførelse ved flere anledninger*» (heretter saksbehandlingskostnadene) er kostnader som Laje har fakturert Elvia. Slik RME ser det er det klart at dette er «*faktisk påløpte kostnader*» for Elvia etter kontrollforskriften § 16-11 første ledd. Etter RMEs vurdering skal disse kostnadene inngå i det etterberegnete anleggsbidraget.
- (24) I vedtaket har RME lagt til grunn at tilleggskostnadene skyldes «*forhold på kundens side*», noe som medfører at begrensningen på 15 prosent utover estimert anleggsbidrag etter kontrollforskriften § 16-11 annet ledd ikke kommer til anvendelse. I vedtaket vurderte RME tilleggskostnadene samlet ettersom både kostnadene for forsøkt trekking og saksbehandlingskostnadene oppstod som følge av at Laje ikke kunne utføre arbeidet som avtalt, fordi klager ikke hadde utført gravearbeidet i tråd med Elvia sine spesifikasjoner.
- (25) Etter RMEs syn ville ikke resultatet blitt annerledes dersom de ulike kostnadspostene i Elvias faktura til klager (tilleggskostnadene) hadde blitt vurdert hver for seg. Kostnadene til saksbehandling, slik RME forstod saken, var for gjentatte avklaringer med kunde om planlegging av arbeidet. Det fremgår av Elvias innsendte kommunikasjon at klager og Laje har hatt omfattende dialog. Dette gjelder blant annet krav til graving av kabelgrøft og dokumentasjon av dette, koordinering av arbeidet og hva som måtte gjøres før Laje kunne gjøre et nytt forsøk på å trekke kabelen gjennom rør som kunden hadde lagt på forhånd. Det meste av dialogen har vært direkte med kunden, men gikk etter hvert over

til å være med kundens elektroinstallatør. Det er kun fakturert for tid som Laje har brukt. RME mener at det ikke kan sammenlignes med det å bestille en ny time hos en tjenestetilbyder.

6 Energiklagenemndas vurdering

- (26) Saken gjelder klage fra A på Elvias beregning av anleggsbidrag. Klager motsetter seg tilleggskostnadene på kroner 13 875 som er kommet til som følge av at tilknytningen til strømmettet ikke lot seg gjennomføre til oppsatt tid.
- (27) Energiklagenemnda behandler klager over enkeltvedtak truffet av RME med hjemmel i lov av 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) og lov av 28. juni 2002 nr. 61 om felles regler for det indre marked for naturgass (naturgassloven), jf. forskrift om energiklagenemnda 24. oktober 2019 nr. 1420 § 1. Eksempelvis må spørsmål som knytter seg til annet forbrukerregelverk, rettes til Forbrukertilsynet.
- (28) Nemnda tar utgangspunkt i kontrollforskriften § 16-11 første ledd som lyder slik:
- «Nettselskapet skal etterberegne anleggsbidraget etter at nettanlegget er ferdigstilt på grunnlag av faktisk påløpte kostnader.»*
- (29) Bestemmelsen pålegger nettselskapet å foreta en utregning på grunnlag av «faktisk påløpte kostnader» etter at nettanlegget er ferdigstilt. I denne saken har Elvia hatt «faktiske påløpte kostnader» som følge av at utførende entreprenør måtte dra til kunden en ekstra gang. Prisen for bomturen ble kroner 13 875. I brev 14. september 2023 er kostnadene fordelt mellom kroner 8650 for 10 timer à kroner 865 for «*ekstra oppmøte, forsøkt trekking, rigging materiell, vinsjer, biler og utstyr etter medgått tid på 2 mann*» og kroner 5225 for 5 timer à kroner 1045 for «*Saksbehandling, avklaringer med kunde. planlegging av utførelse ved flere anledninger*». I likhet med RME anser nemnda disse kostnadene som dekkende for nettselskapets faktiske kostnader.
- (30) Etter kontrollforskriften § 16-11 annet ledd skal:
- «[n]ettselskapet (...) fakturere kunden differansen når innbetalt anleggsbidrag er lavere enn etterberegnet anleggsbidrag, men maksimalt 15 prosent utover estimert anleggsbidrag. Begrensningen gjelder ikke dersom kostnadsoverskridelsen skyldes forhold på kundens side».*
- (31) Det estimerte anleggsbidraget i saken var kroner 11 891. Tilleggskostnaden kan i utgangspunktet ikke faktureres klager ettersom den overskrider begrensningen på 15 prosent fastsatt i § 16-11 annet ledd. Spørsmålet nemnda må ta stilling til er om kostnadsoverskridelsen på kroner 13 875 «*skyldes forhold på kundens side*».
- (32) En alminnelig språklig forståelse tilsier at det sentrale for vurderingen er om kostnadsoverskridelsen knytter seg til handlinger eller unnlatelser fra klagers side. I NVE Høringsdokument nr. 6-2018 *Forslag til endring i forskrift om kontroll av nettvirksomhet* er «*forhold på kundens side*» eksemplifisert med forsinkelser eller ubeslutsomhet hos kunden, og der hvor kunden endrer eller utvider sin bestilling, jf. side 47.
- (33) I anleggsbidragsavtalen ble det avtalt at klager selv skulle forestå nødvendige arbeider med etablering av grøft på egen eiendom, slik at denne delen av tiltaket ikke inngikk i

Elvias beregnede anleggsbidrag. Det er ikke bestridt at entreprenør ikke kunne tilknytte anlegget 20. juni 2023 fordi grøften var gravd igjen, kabelrørene ikke var tilgjengelige og nytt rør var skjøtet på eksisterende rør under vei. Når klager selv hadde påtatt seg ansvaret med å etablere grøft blir utgangspunktet at forsinkelsen skyldes forhold på kundens side.

- (34) Klager har anført at han ikke ble gitt tilstrekkelig informasjon knyttet til gravearbeidet, og om at tilleggskostnader som skyldes forhold på kundens side ville påfalle klager.
- (35) Det følger av NEM § 3-1 annet ledd at «[k]onsesjonæren skal gjøre nødvendige tiltak for å kunne gjennomføre tilknytning av nye uttakskunder».
- (36) I likhet med RME mener nemnda at ansvaret for tilknytningen gjelder alle steg i prosessen og at prosjektering, koordinering og gjennomføring av nettilknytningen inngår i dette. Nettselskapet kan inngå avtaler der kunden påtar seg deler av ansvaret for planlegging og gjennomføring, men det fordrer at kunden gir et informert samtykke. Hvorvidt samtykket er informert avhenger av informasjonen som blir gitt i forkant av avtaleinngåelsen. I anleggsbidragsavtalen står det at kundens aksept av anleggsbidraget innebærer at:

«[...] forholdene må legges til rette for at tidsplanen blir fulgt. Dersom det oppstår forsinkelser i tidsplanen som ikke skyldes vår valgte elektroentreprenør / Elvia, blir du belastet for eventuelle merkostnader.»

- (37) Videre ble det gitt informasjon om blant annet «teknisk beskrivelse av kabelgrøft» og «teknisk beskrivelse for legging av kabler og ledninger i kabelgrøft». I likhet med RME, mener nemnda at klager har fått god nok informasjon om Elvia sine tekniske krav for gravearbeidet som klager skulle utføre før tilknytningen. Informasjonen er tydelig og tilstrekkelig spesifisert til at kunden, eventuelt i samråd med den entreprenør kunden kunne valgt til å utføre gravearbeidet, kunne utføre gravearbeidet i tråd med Elvia sine tekniske krav til kabelgrøft. Klager har mottatt tilstrekkelig med informasjon til å gi et informert samtykke om å utføre gravearbeidet i tråd med Elvia sine spesifikasjoner.
- (38) Konklusjonen er at kostnadsoverskridelsen på kroner 13 875 «skyldes forhold på kundens side», jf. kontrollforskriften § 16-11 annet ledd andre setning. Elvia kan derfor fakturere kunden differansen mellom innbetalt og etterberegnet anleggsbidrag, uten begrensningen på 15 prosent utover estimert anleggsbidrag.

7 Vedtak

- (39) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. **Klagen tas ikke til følge.**
2. **Reguleringsmyndigheten for energis vedtak 202315403-14 av 2. september 2024 stadfestes.**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Bergen, 29. november 2024

Edna Grepperud

Nemndsmedlem

Tormod Anders Sletten

Nemndsmedlem

Morten Sundt

Nemndsmedlem

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur